

مهندس نیلوفر حسن

دوازدهمین کنگره بین المللی و هفدهمین کنگره کشوری ارتقای کیفیت خدمات آزمایشگاهی تشخیص پزشکی ایران برگزار شد

کیت‌ها و تجهیزات آزمایشگاهی استاندارد: چالش‌ها و راهکارهای ساماندهی، مدیریت طب انتقال خون، مسئول فنی آزمایشگاه بالینی: آموزش و تربیت آکادمیک، هیاتیت و بیماری‌های کبدی محورهای اصلی این کنگره بود.

به گزارش ماهنامه تشخیص آزمایشگاهی، دوازدهمین کنگره بین المللی و هفدهمین کنگره کشوری ارتقای کیفیت خدمات آزمایشگاهی تشخیص پزشکی ایران به ریاست دکتر محمد صاحب الزمانی و با حضور دکتر بهزاد پوپک دبیر علمی کنگره، دکتر علی صادقی تبار دبیر اجرایی کنگره، دکتر میرمجید مصلائی دبیر بین الملل کنگره، دکتر یوسف پورخوشبخت دبیر جشنواره جرجانی و جمعی از صاحب‌نظران و دکترای علوم آزمایشگاهی برپا شد.

نظام جامع خدمات آزمایشگاهی تدوین می‌شود
اسماعیل ایدنی قائم مقام معاونت آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی از تدوین نظام جامع خدمات آزمایشگاهی توسط معاونت درمان و معاونت آموزشی این وزارتخانه خبر داد.

دوازدهمین کنگره بین المللی و هفدهمین کنگره کشوری ارتقای کیفیت خدمات آزمایشگاهی تشخیص پزشکی ایران، بیست و نهم فروردین تا یک اردیبهشت ماه ۱۳۹۸ در محل سالن همایش‌های برج میلاد تهران برگزار شد. آزمایشگاه بالینی، مسئولیت پذیری و تعهد اجتماعی، آزمایشگاه بالینی و بیماری‌های آلرژیک، آزمایشگاه و پیوند، آزمایشگاه بالینی و علت‌شناسی ناباروری مردان، آزمایشگاه و ژنتیک سرطان (تشخیص، پیش‌آگهی، پیش‌پیش)، آزمایشگاه و سم‌شناسی بالینی، آزمایشگاه‌ها و سازمان‌های بیمه، اخلاق و حقوق در آزمایشگاه بالینی: تحلیل سوابق انتظامی، ارتقای کیفیت آزمایش‌های تشخیص بیماری‌های مزمن کلیه، استانداردسازی اندازه‌گیری در آزمایشگاه بالینی، استانداردهای ملی آزمایشگاه بالینی: چالش‌ها و راهکارها، اعتبار بخشی آزمایشگاه بالینی: نقش اتحادیه‌ها و نهادهای اعتباربخش ملی، منطقه ای و بین المللی - انجمن‌های علمی، بررسی مشکلات صنفی آزمایشگاه‌های پزشکی و راهکارهای مقابله با آنها، پژوهش‌های علوم آزمایشگاهی: میکروبی‌شناسی و سرولوژی، پژوهش‌های علوم آزمایشگاهی: هماتولوژی و ایمنوهماتولوژی، پیشرفت‌های تکنولوژیک و روند آینده آزمایشگاه‌های بالینی، تشخیص آزمایشگاهی و ویروس پاپیلوماوی انسان، چالش‌های حوزه کنترل کیفیت در بخش‌های میکروبی‌شناسی آزمایشگاه‌های پزشکی، حفظ و استمرار نظام خدمات آزمایشگاهی در بحران‌های اقتصادی: راهکارها، فرصت‌ها و چالش‌ها، عفونت‌های بیمارستانی: تشخیص و پیش‌پیش، عفونت‌های منتشر قارچی: چالش‌های تشخیص، فناوری‌های نوین در تشخیص آزمایشگاهی،

رئیس انجمن دکترای علوم آزمایشگاهی نیز پیش از سخنان قائم مقام وزیر بهداشت از وضعیت کمبود کیت و تجهیزات مورد نیاز آزمایشگاه‌ها انتقاد کرد و گفت: نظارت وزارت بهداشت در این بخش ضعیف است.

دکتر صاحب الزمانی افزود: در نظر گرفتن کمترین تعرفه برای فعالان حوزه علوم آزمایشگاهی باعث بروز مشکلات برای بیماران می‌شود.

رئیس دوازدهمین کنگره بین‌المللی و هفدهمین کنگره کشوری ارتقای کیفیت خدمات آزمایشگاهی تشخیص پزشکی ایران بیان کرد: قرار است سازمان تامین اجتماعی ۳ ماه از مطالبات معوقه آزمایشگاهیان را پرداخت کند که یک ماه روز گذشته پرداخت و ۲ ماه دیگر از مطالبات در اردیبهشت ماه پرداخت می‌شود.

در ادامه دکتر علی صادقی تبار، علوم پایه و ارتباط میان علوم آزمایشگاهی و بالینی، موضوعات IVD و آزمایش‌های تشخیصی، مدیریت و بیمه در آزمایشگاه و حوزه مسایل اخلاقی، حقوقی و ارتباط با خدمات آزمایشگاهی بیماران را مهمترین و کلیدی‌ترین مباحث سخنرانی مطرح کرد و افزود: این کنگره نیز همانند سال‌های قبل از زوایا و جنبه‌های گوناگونی که باعث بهبود وضعیت کیفیت آزمایشگاهی کشور می‌شود، به ارائه خدمات آزمایشگاهی توجه می‌کند. به عبارتی کلیه عوامل موثر در ارائه خدمات، هرکدام به تنهایی موثر هستند اما این پارامترها به نسبت، بیشتر مورد توجه و استقبال شرکت کنندگان قرار گرفته‌اند.

دکتر صادقی تبار در خصوص نحوه اجرای فرآیندها به خبرنگار ماهنامه تشخیص آزمایشگاهی گفت: به دبیرخانه کنگره امسال بالغ بر ۶۰۰ مقاله و پوستر ارسال شد که از

وی روز پنج‌شنبه ۲۹ فروردین ۹۸ در افتتاحیه دوازدهمین کنگره بین‌المللی و هفدهمین کنگره کشوری ارتقای کیفیت خدمات آزمایشگاهی تشخیص پزشکی ایران در برج میلاد تهران، افزود: وقتی طیف گسترده‌ای از ارائه دهندگان خدمت وارد یک خدمت می‌شوند، تعارض‌ها و همپوشانی‌هایی شکل گرفته و چالش‌هایی ایجاد می‌شود.

وی اظهار کرد: سرمایه اجتماعی جامعه پزشکی در حال تنزل است و نمی‌توان گفت که لزوماً مقصر جامعه پزشکی است. نتوانستیم به موقع آسیب شناسی کنیم و باید خود را به عنوان فعالان جامعه پزشکی مقصر بدانیم. در سال‌های اخیر جامعه پزشکی در تریبون‌های مختلف مورد تهاجم قرار گرفته است. گاهی انتقادهایی مطرح می‌شود که شاید به حق باشد، اما فراوانی بد اخلاقی‌ها در جامعه پزشکی نسبت به سایر اقشار اجتماعی پایین‌تر است.

مشاور سازمان نظام پزشکی کشور ادامه داد: همبستگی اجتماعی جامعه پزشکی کاهش یافته، زیرا دچار تعارض بین رشته‌ای و درون‌صنفی شده است. بسیاری از چالش‌ها به جای اینکه در مسیر درست خود مطرح و حل شود، به صحنه عمومی جامعه کشیده شده است. مسائل مختلفی بین رشته‌های گوناگون وجود داشته و به مکان‌هایی خارج از سازمان نظام پزشکی و وزارت بهداشت کشیده شده است. حاصل این موضوع این است که دچار انشقاق در جامعه پزشکی شدیم و قدرت سازمان نظام پزشکی برای مطرح کردن مشکلات جامعه پزشکی کاهش یافته است.

ایدنی افزود: باید این فرصت فراهم شود تا همه افرادی که در حوزه سلامت فعالیت می‌کنند، نقش خود را ایفا کنند.

کشور ما آسیب نبیند و به شکل گسترده در دسترس مردم باشد، مدل ارائه این خدمات در قالب مدل‌های مدیریتی یا به صورت شبکه ای پاسخ مناسبی برای برون رفت از این مشکل است.

سهام ناچیز اقتصاد آزمایشگاه

دکتر صادقی تبار توجه همگان را به این نکته جلب کرد که امروزه ۶۰ تا ۷۰ درصد تشخیص‌های پزشکی وابسته به خدمات آزمایشگاهی است در صورتی که سهم اقتصاد آزمایشگاه از کل اقتصاد درمان تنها ۳ درصد است! و این مسأله صرفه جویی بیشتر در سایر هزینه‌های بهداشتی و درمانی را می‌طلبد.

وی افزود: همچنین در ایران متأسفانه شاهد میزان تنوع دستگاه‌ها و مارک‌های گوناگون هستیم که هزینه پشتیبانی و نگهداری دستگاه‌های وارداتی را به مراتب بالا می‌برد. اگر ما بتوانیم با حمایت و انتخاب دولت از ۲ یا ۳ برند معتبر در جهت تأمین تجهیزات و خرید کیت مقرون به صرفه، خدمات بگیریم قطعاً به نفع کشور ما خواهد بود. شایان ذکر است مراسم گرامیداشت روز آزمایشگاهیان (زادروز حکیم جرجانی) در بیست و هشتم فروردین ماه با حضور گسترده مسؤولان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سازمان نظام پزشکی کشور، معاون ریاست جمهوری، استادان و دانشجویان رشته علوم آزمایشگاهی برگزار شد. در این گردهمایی مسائلی پیرامون نقش آزمایشگاه در کاهش و آسیب‌های سیل و بلاهای طبیعی، پیگیری مطالبات علوم پایه پزشکی و علوم آزمایشگاهی مشکلات صنفی رشته‌های علوم آزمایشگاهی با سازمان نظام پزشکی مطرح شد.

بیماری‌های ژنتیکی و کروموزومی

دکتر مهدی نوروزی دبیر مراسم گرامیداشت روز آزمایشگاهیان و متخصص ژنتیک مولکولی و دانشیار دانشگاه علوم پزشکی تهران، گفت: ژنتیک یک علم زیربنایی با قدمتی ۱۰۰ صدساله و پر از پیشرفت‌های چشمگیر در مسیر سلامت بشر است و اکنون در بحث‌های فناوری، در اولویت قرار گرفته است تا جایی که تحولی شگرف در علم پزشکی ایجاد کرده و آخرین فناوری‌ها، تحقیقات و رویکردهای پزشکی نوین دنیا را به خود اختصاص داده است.

این میان تعداد ۱۶۰ مقاله به صورت اورال و ۴۵۰ پوستر موفق به کسب امتیاز شده‌اند. همچنین بالغ بر ۱۷۰ شرکت تجهیزات آزمایشگاهی در حاشیه برگزاری کنگره به نمایش محصولات خود پرداختند.

وی افزود: در این راستا از منتخبان در بخش‌های ارائه پوستر، دانشجویی، فیلم و عکس، شرکت‌های برتر تولید کننده، واردکننده، خدماتی و سرویس و نوپا در مراسم اختتامیه تقدیر به عمل آمد.

وی تصریح کرد: طی رایزنی با سه گروه از داورانی که شامل نمایندگان وزارت بهداشت، فرم‌های نظرسنجی و مدیران شرکت‌های تجهیزات آزمایشگاهی بودند، نهایتاً بر اساس معیارهای انتخابی، شرکت‌های پادتن علم، وستا تجهیزپارت، سپهرانالیز و ایلیاتک سهند جزو برندگان بودند.

آزمایشگاهیان را دریابند!

عضو هیئت علمی و مدیر مرکز فوق تخصصی درمان ناباروری و سقط مکرر ابن سینا از مشکلات صنفی قشر آزمایشگاهی گفت: امروزه تعادلی میان قیمت تمام شده و تعرفه خدمات وجود ندارد و آزمایشگاهیان برای تأمین ملزومات آزمایشگاهی خود به شدت زیر فشار هستند. من از مسؤولان وزارت بهداشت خواشمنم که مشکلات صنفی این قشر از جامعه را در اولویت تصمیم‌گیری‌های خود قرار دهند. چرا که این حوزه تقریباً با توجه به افزایش قیمت ارز در کشور از حیض انتفاع خارج گشته و ارزش سرمایه‌گذاری ندارد و آزمایشگاهیان از این پس باید به تغییر مدل ارائه خدماتشان بیاورند.

وی تصریح کرد: برای این که خدمات آزمایشگاهی در

ژنتیکی مطرح است. یعنی باید میلیاردها ژن و موتاسیون را ردیابی کرد و ژن‌های شما را با نوع درمان شما تطبیق داد. در حوزه تجویز دارو نیز همین رویکرد مورد نظر است. یعنی دارو موثر با حداقل آثار سوء جانبی منحصر به فرد و متناسب این اطلاعات ژنتیکی فردی و شواهد و مدارک مرتبط ارائه می‌شود (Pharmacogenetics).

نوروزی با بیان این‌که به دنبال روند علت یابی و ارتباط بیماری‌ها با عوامل مختلف در آینده، حرف اول را عامل اصلی ژنتیک خواهد زد، به خبرنگار ماهنامه تشخیص آزمایشگاهی گفت: بر اساس نتایج تحقیقات، سومین علت مرگ و میر در آینده بیماری‌های ژنتیکی و کروموزومی و شیوع این بیماری‌هاست که غالباً پر هزینه‌اند.

متخصص ژنتیک مولکولی تصریح کرد: امروزه با وجود هزاران بیماری ژنتیکی به ویژه بیش از ۷ هزار نوع بیماری نادر در دنیا، لزوم برنامه ریزی دقیق برای پیشگیری، تشخیص، نوع درمان و مراقبت از بیماری‌ها با بهره‌گیری از آخرین دستاوردها و فناوری‌های نوین در حوزه ژنتیک را نشان می‌دهد.

متاسفانه در ایران نیز آمار بیماری‌های ژنتیکی و بیماری‌های نادر که غالباً به علت اختلالات ژنتیکی

دکتر نوروزی افزود: کاربرد علم ژنتیک در پزشکی شخصی به گونه‌ای است که پزشکان با استفاده از نقشه ژنتیکی هر فرد و ساختار متابولیک آن و همچنین شرح حال و معاینه بیمار، درمان را انجام می‌دهند. در واقع نوع درمان هر فرد بر اساس محتوای ژنی و تغییرات وسیع و جهش‌های مختص آن صورت می‌گیرد و پزشکی شخصی دستاورد آن است.

نوروزی تصریح کرد: تاکنون هم اگر خللی در انتخاب نوع درمان و بی‌نتیجه بودن آن در غالب بیماران وجود داشته، علتش همین موضوع بی‌توجهی به علم ژنتیک در پزشکی فردی است. چرا که ژنتیک در تمام طول عمر بر روند زندگی و ویژگی‌های مختلف هر فرد از جمله ریسک ابتلا به انواع بیماری‌ها به طور اختصاصی می‌تواند پاسخگو باشد. سبک زندگی، رژیم‌های غذایی، تغییرات و عوامل محیطی و تعامل شدید ژن‌ها با این عوامل و ارتباط فقدان نتیجه اقدامات درمانی به ویژگی‌های اثری مرتبط است. بحث بهره‌گیری جدی از پردازش و تجزیه و تحلیل (Mining) کلان داده‌های (Big Data) ناشی از تعیین توالی ژن‌ها و وجود ژن‌های شناخته شده مربوط به بیماری‌ها مثل سرطان‌ها یا بیماری‌های

تجهیزات پزشکی، معقول نیست و در همین زمینه رئیس سازمان نظام پزشکی نامه‌ای به معاون اول رئیس جمهوری نوشته است.

در ادامه دکتر فرید کرمی، نایب رئیس انجمن آسیب شناسان ایران نیز در این مراسم بیان کرد: سال گذشته مشکلات زیادی در اداره آزمایشگاه‌های تشخیص طبی وجود داشت و برخی از همکاران ما مجبور شدند آزمایشگاه خود را تعطیل کنند.

وی افزود: امیدواریم در سال جاری این اتفاق نیفتد.

البته باید از بیمه‌ها تشکر کرد که بخشی از مطالبات معوقه را پرداخت کردند تا آزمایشگاه‌ها بتوانند روی پای خود بایستند.

هستند رو به افزایش است و ازدواج‌های خویشاوندی و عدم مشاوره‌های قبل از ازدواج و البته گرانی آزمایشات و غربالگری‌های ژنتیکی، از عوامل مهم شیوع این بیماری‌ها به‌شمار می‌رود که سیاستگذاران سلامت باید به آن توجه جدی داشته باشند.

نوروزی در گفتگو با خبرنگار ماهنامه تشخیص آزمایشگاهی افزود: با رفع کم و کاستی‌های فناوری‌های ژنتیکی و توجه به جریان‌های خوبی که در پزشکی شخصی به وقوع می‌پیوندد، امیدواریم کمک بسزایی برای ارتقای سلامت و جلوگیری از شیوع بیماری‌ها پیش بیاید.

ضربه زدن به آزمایشگاه‌ها با اجرای طرح شبکه آزمایشگاهی

دکتر حسین فاطمی در مراسم روز آزمایشگاهیان که در سالن همایش‌های رازی تهران برگزار شد، ضمن تبریک نیمه شعبان و روز آزمایشگاه افزود: در کنار تعرفه تعیین شده برای جامعه پزشکی، این جامعه همواره کنار مردم حضور داشته و هیچ‌وقت از کیفیت کار کم نکرده است.

رئیس انجمن متخصصان علوم آزمایشگاهی گفت: افزایش تعرفه‌ای که امسال برای آزمایشگاه‌ها در نظر گرفته شده ۱۳ درصد است و به نظر می‌رسد در برابر هزینه ۳ برابری

دکتر کرمی ادامه داد: از مسئولان وزارت بهداشت انتظار داریم توجه کنند که اجرای طرح‌های بلند پروازانه مانند شبکه آزمایشگاهی در شرایط فعلی باعث ضربه زدن به آزمایشگاه‌های دایر می‌شود.

گفتنی است، در زادروز حکیم «سید اسماعیل جرجانی» و بزرگداشت روز آزمایشگاه از منتخبان انجمن های علوم آزمایشگاهی تقدیر به عمل آمد.